

BARBARA

Ročník VI.

15. 12. 2024

Číslo: 3

3. ADVENTNÁ NEDEĽA - NEDEĽA GAUDETE

R.: Plesajme a jasajme, lebo uprostred nás je Svätý, Boh.

Lk 3, 10 - 18

Zástupy sa pýtali Jána: „Čo teda máme robiť?“

On im odpovedal: „Kto má dvoje šiat, nech dá tomu, čo nemá nijaké, a kto má jedlo, nech urobí podobne!“

Aj mýtnici prišli, aby sa dali pokrstiť, a hovorili mu: „Učiteľ, čo máme robiť?“

On im povedal: „Nevymáhajte viac, ako vám určili!“

Pýtali sa ho aj vojaci: „A čo máme robiť my?“

Vravel im: „Nikoho netrápte, nikomu nekrivdite a buďte spokojní so svojim žoldom!“

Ľud žil v očakávaní a všetci si o Jánovi v duchu mysleli, že azda on je Mesiáš. Ale Ján dal odpoveď všetkým: „Ja vás krstím vodou. No prichádza mocnejší, ako som ja. Ja nie som hoden rozviazať mu remienok na obuvi. On vás bude krstiť Duchom Svätým a ohňom. V ruke má vejačku, aby si vyčistil humno a pšenicu zhromaždil do svojej sýpky, ale plevy spáli v neuhasiteľnom ohni.“

A ešte všelijako ináč napomínal ľud a hlásal mu evanjelium.

Na Tretiu adventnú nedeľu liturgia pokračuje vo vyzdvihovaní postavy Jána Krstiteľa a jeho posolstva a ponúka nám ho ako inšpiráciu pre našu cestu týmto prípravným obdobím.

Liturgia chce svojím výberom našu pozornosť upriamiť na to, čo podľa Jána znamená konať skutky hodné zmeny zmýšľania. Venujme sa teda práve tomuto aspektu, hoci veľmi zaujímavé by tiež bolo pozrieť sa bližšie na to, akú má Ján predstavu o postave toho, ktorého príchod pripravuje a ako, a či vôbec sa jeho predstava zhoduje s tým, ako sa ten, ktorý príde sám predstavuje. Ale o tom snád' niekedy nabudúce.

Aký charakter majú teda Jánove výzvy a odporúčania tým, ktorí sa ho pýtajú, čo majú robiť? V prvom rade si treba všimnúť, ako sa dozvedáme z veršov, ktoré predchádzajú tým nedeľným, že pre Jána pokánie znamená konať skutky hodné pokánia.

Máme pred sebou tri skupiny. Prvou je všeobecne ľud, ktorý prichádza k Jánovi. Táto výzva je teda adresovaná všetkým. To, čo Ján radí robiť, je podeliť sa so šatstvom a jedlom, teda s tým najnevyhnutnejším pre život, s tými, ktorí to nemajú. Ide tu o výzvu k pozornosti voči núdznym. Jánov apel sa pritom týka prebytku. Vraví: „Kto má dvoje šiat, nech dá...“. Ak má niekto viac šiat a jedla než potrebuje, nech sa podelí!

Ďalšie dve skupiny, ktoré sa vyslovene spomínajú sú už viac špecifikované. Jedni sú mýtnici a druhí vojaci. Aj pre nich má Ján svoje odporúčania. Mýtnici majú vyberať koľko majú predpísané a vojaci majú zaobchádzať s ľuďmi úctivo. Tieto odpovede by sme mohli zhrnúť do slov: Nezneužívajte svoje postavenie, robte, čo máte robiť!

Porovnajme si to však s tým, čo hovorí Ježiš. V Lukášovom evanjeliu stretávame ľudí, ktorí aj za Ježišom prichádzajú s rovnakou otázkou, akú kládli Jánovi skupiny z dnešného evanjelia. Zákonníkovi, ktorý sa Ježiša pýta: „Čo mám robiť, aby som bol dedičom večného života?“, Ježiš najprv odpovedá protiotázkou: „Čo je napísané v Zákone? Ako tam čítaš?“ Keď zákonník odpovie citáciou z Písma o láske k Bohu a bližnému, Ježiš mu odvetí: „Toto rob a budeš žiť!“ Podobne by snád odpovedal aj Ján Krstiteľ. Konverzácia Ježiša so zákonníkom tu však nekončí. Keď sa zákonník chce ospravedlniť a pýta sa Ježiša, kto je jeho blížny, Ježiš mu odpovedá podobenstvom o milosrdnom samaritánovi a zakončuje výzvou: „Choď a rob aj ty podobne!“ Ježiš ho vyzval urobiť krok naviac, veď podobenstvom ho vyzval položiť si otázku: Ako mám byť ja blížny?

Ďalšou postavou, ktorá sa Ježiša pýta rovnako ako mýtnik, je istý popredný muž. Aj tu má ich dialóg dva stupne. Najprv mu Ježiš odpovie prikázaniami. Znova môžeme konštatovať, že s takouto odpoveďou by bol Ján Krstiteľ spokojný. Avšak, keď sa tento muž Ježišovi pochváli: „Toto všetko som zachovával od mladosti,“ Ježiš ho vyzve: „Predaj všetko, čo máš, rozdaj chudobným a budeš mať poklad v nebi. Potom príď a nasleduj ma.“ Aj jeho Ježiš pozval urobiť krok vpred. Navyše sa tu stretávame s výnimočnou výzvou, ktorá u Jána úplne chýba. Ježiš vyzýva k nasledovaniu, pozýva do spoločenstva.

S mýtnikmi sa stretol nie len Ján, ale aj Ježiš. Tu vidíme rovnakú situáciu ako v práve spomenutých prípadoch. Mýtnikovi Lévimu Ježiš hovorí: „Pod' za mnou!“ a o Zachejovi povie: „Dnes prišla spása do tohto domu.“ Stretnutie s Ježišom Zacheja priviedlo k postoj, ktorý ďaleko prevyšoval Jánove odporúčania.

A práve toto sa zdá byť kľúčovým momentom. Totiž, Ježiš svoje slová o Zachejovi zakončil: „Syn človeka prišiel hľadať a zachrániť, čo sa stratilo“. Kým Ján ohlasoval svoje evanjelium v okolí Jordánu, kde sa ľudia bežne nezdržovali, ale museli k nemu prísť, Ježiš prechádza pomedzi ľud a hľadá toho, kto sa stratil.

Na záver ešte môžeme spomenúť ďalšie Ježišove slová, ktoré porovnáme s tými Jánovými: „Milujte svojich nepriateľov, robte dobre tým, čo vás nenávidia, žehnajte tým, čo vás preklínajú, a modlite sa za tých, čo vás potupujú! Tomu, kto ťa udrie po líci, nadstav aj druhé. A tomu, kto ti berie plášť, neodopri ani šaty. Každému, kto ťa prosí, daj a ak ti niekto niečo vezme, nežiadaj to naspäť. Ako chcete, aby ľudia robili vám, tak robte aj vy im!“

A tak vidíme, že Ján bol naozaj Ježišovým predchodcom. Jánove výzvy ešte nevyjadrujú plne ducha Ježišovho evanjelia. Sú len prípravou na tie Ježišove.